

Jeden svět na školách

KDO JINÝ?
PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE II.

JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH

Člověk v tísní, o. p. s.

Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2

www.jsns.cz

e-mail: jsns@jsns.cz

Editorky:

Markéta Břešťanová, Jana Havlíčková

Autoři:

Dagmar Burdová, Iva Dobiášová, Jana Dvořáková, Michal Homolka, Zdeňka Juklová, Věra Motejlková, Lenka Pitnerová, Jitka Rutschová, Dominik Ryba, Leona Stejskalová, Břetislav Svozil, Stanislav Švejcar, Svatoslav Ton, Tereza Vodičková

Na přípravě publikace se dále podíleli:

Karel Strachota, Kamila Svobodová, Linda Šilingerová, Radka Vokounová

Jazyková úprava: Pavla Kučerová

Grafická úprava a sazba: >o< mowshe

© 2012 Člověk v tísní, o. p. s.

Všechna práva vyhrazena

ISBN: 978-80-87456-30-9

KDO JINÝ?

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE II.

KDO JINÝ? – PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE II.	
JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH	
OBSAH	

SLOVO ÚVODEM	7
VYSVĚTLIVKY – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	8
SEZNAM VYBRANÝCH PROJEKTŮ	9
PROJEKTY	10
A není to jedno?	10
Sbírka školních potřeb	12
Obchod na růžku	14
Měsíc nenásilí	16
Čtení pro seniory	18
Jak se žije v dětském domově	20
Černé skládky	22
Stop AIDS!	24
Společně proti šikaně	26
Cítíte se u nás bezpečně?	28
Náš první projekt	30
Město přátelské k rodinám	32
Komunální politika zblízka	34
Územní plán našeho města	36
SEZNAM FILMŮ PROMÍTANÝCH JAKO MOTIVACE PŘED REALIZACÍ PROJEKTŮ	38
ZAŘAZENÍ PROJEKTŮ DO RÁMCOVÝCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ (RVP)	44

Vážení přátelé,

v roce 2010 byla v rámci vzdělávacího programu Jeden svět na školách společnosti Člověk v tísni vydána audiovizuální sada Kdo jiný? Sada je součástí stejnojmenného projektu, jehož cílem je podporovat mladé lidi v aktivním zapojení do veřejného dění.

Audiovizuální sada Kdo jiný? se skládá z tištěné příručky a dvou DVD s 12 dokumentárními filmy a 6 sociálními spoty. Příručka je určena jak žákům středních škol a posledního ročníku základních škol, tak pedagogům. Žáci zde najdou praktické návody a tipy, jak se zapojit do veřejného dění, rady, jak vést projekt a dotáhnout jej úspěšně do konce, kopírovatelné pracovní listy a příklady projektů realizovaných v pilotní fázi.

Učitelům pak přináší tipy, jak projekt zařadit do výuky jako naplnění RVP. Aktivitu, které sada obsahuje, mají za cíl podpořit mladé lidi v aktivní občanské angažovanosti formou žákovských týmových projektů – a právě příručka Příklady dobré praxe je dokladem toho, jak si žáci při realizaci těchto projektů vedli.

Necelý rok po vydání sady proběhlo dotazníkové šetření mezi učiteli základních a středních škol, kteří tuto sadu obdrželi a následně s ní ve výuce pracovali. Z šetření vyplývá, že sada plní svůj účel – inspirovala již mnoho žáků k realizaci vlastního projektu a vedla ke zvýšení jejich občanské angažovanosti. Realizované projekty přinesly mnoho konkrétních pozitivních změn.

Dokazují to i následující stránky, na kterých vám představujeme čtrnáct vybraných projektů inspirovaných audiovizuální sadou Kdo jiný?

Příklady dobré praxe II. jsme rozdělili do dvou částí. K realizaci prvních sedmi projektů byly žákovské týmy motivovány zhlédnutím dokumentárních filmů či spotů obsažených v sadě, zbylým projektům byly inspirovány konkrétní aktivity, které jsou součástí příručky.

Z rozsáhlého průzkumu¹ mezi žáky středních škol, který jsme v rámci programu Jeden svět na školách realizovali ve spolupráci s agenturou Millward Brown v roce 2012, vyplývá, že 80 % mladých lidí – ačkoliv velmi intenzivně vnímají aktuální společenské problémy – nevěří, že mohou přispět k jejich řešení či pozitivně ovlivnit dění kolem sebe.

Soubor následujících praktických příkladů navazujících na projekt Kdo jiný? ukazuje, že skepse není na místě. Většina z těchto úspěšně realizovaných projektů na základních a středních školách totiž přiměla žáky, rodiče, veřejnost a v některých případech i vedení obce či města zamyslet se nad svými postoji a názory a zároveň přispěla ke konkrétním pozitivním změnám. Věříme, že vám ukázky praxe vašich kolegů pomohou ve vaší další práci a že se vám podaří žáky motivovat k tomu něco změnit k lepšímu a nebýt lhostejný ke svému okolí.

Na závěr děkujeme všem pedagogům, kteří se s námi o své zkušenosti podělili.

Jana Havlíčková
koordinátorka projektu

¹ http://www.jedensvetnaskolach.cz/test/File/DOTAZNIKOVE_SETRENI_STREDOSKOLACI_JSNS_2012.pdf

VYSVĚTLIVKY – PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ZÁKLADNÍ A GYMNAZIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického člověka (pouze základní vzdělávání)

VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – Multikulturní výchova

MV – Mediální výchova

ENV – Environmentální výchova

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ:

OVDS – Občan v demokratické společnosti

ČŽP – Člověk a životní prostředí

IKT – Informační a komunikační technologie

ČSP – Člověk a svět práce

SEZNAM VYBRANÝCH PROJEKTŮ

Projekty, které byly motivovány dokumentárním filmem nebo sociálním spotem z audiovizuální sady Kdo jiný?

Projekt	Strana	Tematický okruh / Téma	Dokumentární film / Sociální spot
A není to jedno?	10	Lidská práva / Homofobie	Netolerance
Sbírka školních potřeb	12	Globální rozvojové vzdělávání / Chudoba	Sírotci z Rangúnu
Obchod Na Růžku	14	Globální rozvojové vzdělávání / Fair trade	Sírotci z Rangúnu
Měsíc nenásilí	16	Sociální problematika / Násilí	To všechno z lásky; spoty Každá čtvrtá, Květiny, Manželský slib
Čtení pro seniory	18	Sociální problematika / Stáří	Spoty Play station, Irenin den, Skoro pomoci
Jak se žije v dětském domově	20	Sociální problematika / Děti na ulici	Děti ze stanice Leningradská
Černé skládky	22	Životní prostředí / Environmentální chování	Jedovatý plamen

Projekty, ve kterých byly použity konkrétní akce nebo nástroje z příručky k audiovizuální sadě Kdo jiný?

Projekt	Strana	Tematický okruh / Téma	Konkrétní akce / Nástroj
Stop AIDS!	24	Globální rozvojové vzdělávání / HIV/AIDS	Happening
Společně proti šikaně	26	Sociální problematika / Šikana	Nová média – Facebook
Cítíte se u nás bezpečně?	28	Sociální problematika / Násilí	Osobní jednání – Rozhovor
Náš první projekt	30	Občanská angažovanost	Komunikace s úřady – Grantová žádost
Město přátelské k rodinám	32	Občanská angažovanost	Komunikace s úřady – Lobování
Komunální politika zblízka	34	Občanská angažovanost	Komunikace s úřady – Veřejné setkání
Územní plán našeho města	36	Občanská angažovanost	Komunikace s úřady – Žádost o změnu územního plánu

A NENÍ TO JEDNO?

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: LIDSKÁ PRÁVA / HOMOFobie

ŠKOLA: GYMNÁZIUM ČESKÝ KRUMLOV, CHVALŠÍNSKÁ 112

PEDAGOG/GARANT: JANA DVOŘÁKOVÁ

POČET ČLENŮ V TÝMU: 4

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, OSV

OV: OVDS

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí

ANOTACE PROJEKTU:

Na základě vlastních zkušeností s homofobií uspořádali členové týmu besedy pro žáky základních škol na téma homofobie a xenofobie.

CÍLE PROJEKTU:

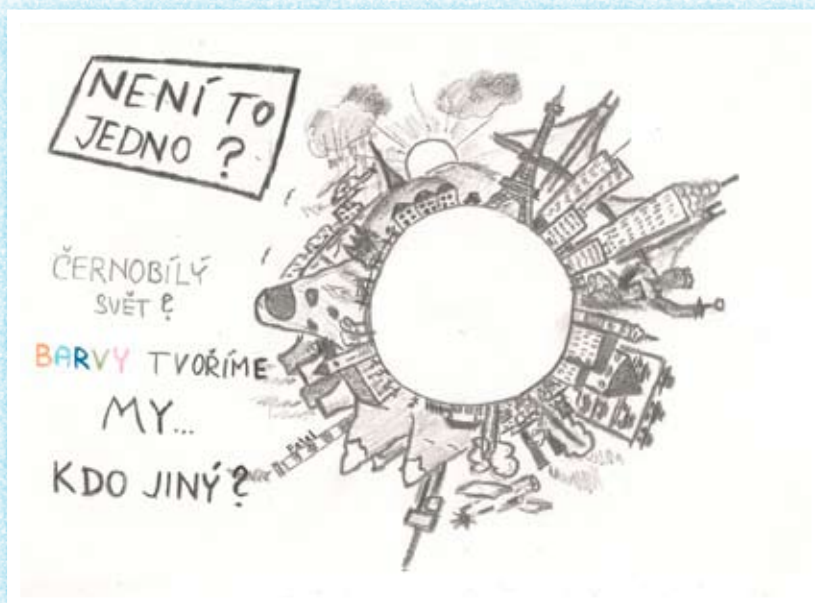
- upozornit na existenci homofobie a xenofobie
- odstranit předsudky a stereotypy vztahující se k dané problematice

PRŮBĚH PROJEKTU:

Motivací pro realizaci tohoto projektu byla osobní zkušenost některých členů projektového týmu s homofobií. Žáci se rozhodli oslovit pedagogy ze základních škol v okolí s návrhem na uspořádání besedy o homofobii a xenofobii pro žáky druhého stupně. Tým si připravil program besedy a plakáty na dané téma (transvestita, prostitut, dva líbající se gayové). Zájem byl nečekaně velký. Beseda se uskutečnila v deseti třídách od 5. do 9. ročníku na místních základních školách. Posluchači byli tématem velmi zaujati a ocenili, že je s ním seznamují jejich starší spolužáci. Ještě intenzivnější zážitek přinesla v závěru uvedená informace, že jeden z přednášejících žáků je gay. Bylo možné tak bezprostředně vyvrátit předsudky, které žáci o gayích vyjadřovali. Ve chvíli, kdy tato skutečnost byla prozrazena, se zájem o téma ještě výrazně zvýšil. Na některé otázky při besedě nezbyl čas, proto tým dětem nabídl možnost poslat otázky e-mailem. Všechny byly následně zodpovězeny. V závěrečné reflexi několikrát zaznělo, že povídání si o osobních zkušenostech bylo velmi přínosné a že mnozí změnili svůj názor na danou problematiku.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Při besedě na citlivé téma se může stát, že se žáci budou zdráhat klást otázky. Proto je dobré zajistit, aby se mohli ptát anonymně (například napsat otázky na papírky, které pak vloží do krabice). Mezi žáky může být někdo, koho se téma osobně dotýká, proto bychom se neměli snažit konfrontovat je s vlastními zkušenostmi. Je však možné připravit tematickou aktivitu, díky níž si žáci mohou vyzkoušet vcítit se do role, odhalit své předsudky a stereotypy. K mnoha filmům z nabídky pro Filmové kluby Jeden svět jsou na internetu ke stažení různé hry a aktivity, které jsou součástí příruček pro učitele.

Dominik:

Ocenili, že jsem se před nimi otevřeně přiznal ke své homosexuální orientaci, obvykle tomu nevěřili a překvapilo je to. Nevěřili tomu, protože jsme se od nich obvykle doslechli, že homosexuálové nosí růžové oblečení, brýle bez dioptrií, mluví divným hlasem, divně chodí, mají na telefonu připnuté růžové medvídky, jí zmrzlinu velkou lžící a každého touží osahávat.

Dominik:

Když jsme projekt realizovali v Praze, jedna slečna z jiné školy mi po skočení prezentace řekla, že náš projekt má smysl, že jsem krásně odprezentoval a patřím mezi lidi, kteří mění svět. Tohle člověka opravdu hodně potěší.

Jan:

Byla to jedna z nejlepších a nejdůležitějších besed, které jsem kdy zažil.

SBÍRKA ŠKOLNÍCH POTŘEB

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: GLOBÁLNÍ ROZVOJOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ / CHUDOBA

ŠKOLA: ZÁKLADNÍ ŠKOLA, OSTRAVA-PORUBA, A. HRDLÍČKY 1638, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

PEDAGOG/GARANT: LENKA PITNEROVÁ

POČET ČLENŮ TÝMU: 19

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, OSV, VMEGS, MKV, MV

OV: OVDS, IKT

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Po skončení informační kampaně o životě dětí v rozvojových zemích členové Dětského školního parlamentu (DŠP) kontaktovali organizaci, která se věnuje benefičním sbírkám do Latinské Ameriky, a ve spolupráci s pedagogickým sborem uspořádali humanitární sbírku školních potřeb pro děti z Nikaraguy.

CÍLE PROJEKTU:

- uvědomit si rozdíly v životě dětí ve vyspělých a rozvojových zemích
- uvědomit si smysl solidarity

PRŮBĚH PROJEKTU:

Po úspěšném projektu zaměřeném na informování o životě v rozvojových zemích členové DŠP s pomocí garanta projektu kontaktovali organizaci, která pořádala benefiční sbírku školních potřeb pro děti z Nikaraguy. Do sbírky se zapojila celá škola. Členové týmu vytvořili leták, který pak vyvěsili na nástěnky ve všech třídách, a informace o sbírce uveřejnili také na školním webu. Vedení školy umožnilo sbírku propagovat i ve školním rozhlasu. Tým dále koordinoval shromažďování potřeb ve své třídě. Někteří žáci věnovali své školní potřeby, jiní s rodiči nakoupili nové, v několika třídách se věci zaplatily z prostředků třídního fondu. Darované školní potřeby členové DŠP shromažďovali a kompletovali do jednotlivých balíčků, které podle instrukcí označili průvodními informacemi a krátkým vzkazem v angličtině. Ve stanovený termín byla sbírka předána koordinátorce celorepublikové sbírky.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Pokud organizujete benefiční sbírku sami, je nutné stanovit přesný termín odevzdání požadovaného materiálu a sepsat pravidla sbírky. Podrobně popsat, co je předmětem sbírky, v jakém stavu a formě materiály odevzdávat a komu daná sbírka pomůže. Aby byla sbírka úspěšná, potřebuje podpořit pečlivě promyšlenou propagační kampaní. Po nějaké době po skončení sbírky se informujte, jak byla sbírka využita, a podělte se o to s veřejností například ve školním časopise. Pozitivní výsledky ovlivní potenciální dárce k další solidaritě, až bude potřeba.

Nella:

Do sbírky jsem se zapojila, protože mě baví pomáhat lidem. Díky školnímu parlamentu tu možnost pomáhat lidem mám.

Natálie:

Myslím si, že sbírka, kterou jsme pořádali, byla hodně dobrá věc. Dokázali jsme si, že i takovou maličkostí můžeme pomoci dětem, které to potřebují.

OBCHOD NA RŮŽKU

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: GLOBÁLNÍ ROZVOJOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ / FAIR TRADE

ŠKOLA: OBCHODNÍ AKADEMIE KOLLÁROVA 5, PRAHA 8

PEDAGOG/GARANT: MICHAL HOMOLKA

POČET ČLENŮ TÝMU: 5

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VMEGS, MKV, MV

OV: ČŽP, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Ve studentské firmě Na Růžku začali členové týmu odebírat produkty fair trade a prodávat je zákazníkům z řad žáků a učitelů. Prodej byl podpořen propagační a informační kampaní.

CÍLE PROJEKTU:

- seznámit žáky s principem fair trade
- aktivně se zapojit do projektu prostřednictvím prodeje fair trade výrobků

PRŮBĚH PROJEKTU:

Na začátku školního roku si žáci 3. ročníku založili v rámci školní praxe firmu Na Růžku. Vložili do ní základní kapitál, za který nakoupili veškeré výrobky. V říjnu se žáci (po doporučení pedagoga občanské nauky / garanta projektu) rozhodli obohatit svou praxi o prodej fair trade výrobků. Informovali se, co princip „spravedlivého obchodu“ znamená, a vydali se do nedalekého skladu zjistit, jaký sortiment a za jakých podmínek by mohli prodávat. Dohodli se na podmínkách odběru zboží a v listopadu začali se samotným prodejem (zejména čokolád a dalších pochoutek). Zároveň se postarali o propagaci fair trade výrobků, která probíhala v prostorách školy pomocí nástěnek, letáků a školního rozhlasu (rozhovory mezi dvěma žáky, kteří prezentovali nové výrobky a akce). Součástí projektu byly i přednášky (workshopy) s tematikou fair trade, ty zajistili pracovníci Člověka v tísni. Ke konci projektu žáci uskutečnili mezi spolužáky a pedagogy průzkum trhu a zjišťovali, jaký je zájem o produkty faire trade. Velká většina dotázaných byla o projektu informována a zhruba jedna čtvrtina si výrobky koupila. Zboží bylo pravidelně doplňováno a nabízeno i během třídních schůzek a dnů otevřených dveří. Jeho prodej skončil v květnu, kdy studentská firma pomalu završila svou činnost.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

V tomto případě nastal ideální stav, neboť školní praxi bylo možné skloubit s realizací projektu. Oproti základní škole lze předpokládat, že žáci středních škol již mohou být určitým způsobem vyprofilovaní, a tedy i motivovaní, a je pak jednodušší využít jejich odborného zaměření v projektu. To se samozřejmě liší podle typu školy a podle zaměření studia. Žáky středních škol je možné motivovat tím způsobem, že mohou nabyté zkušenosti

a znalosti využít při eventuálním studiu na vysoké škole či ve své praxi. Při realizaci projektu si tak mohou vyzkoušet jeho fungování v reálném životě.

1. PATRO

firma
NA RŮŽKU

Vám představuje
projekt:

**FAIR
TRADE**

Chtěli byste pomoci lidem z rozvojových zemí po celém světě?

Máte jedinečnou možnost!

Koupí jejich vysoce kvalitních potravinových výrobků,
vypěstovaných pouze přírodní cestou, pomáháte farmářům
z chudých zemí.

- více informací naleznete v letáčku

Nikola:

Snázili jsme se informovat
naše okolí o projektu a z mého
pohledu se nám to podařilo. Prodej
byl celkem úspěšný a tím se splnily
naše cíle. Jsme rádi, že jsme
měli možnost zapojit se do
projektu.

MĚSÍC NENÁSILÍ

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / DOMÁCÍ NÁSILÍ

ŠKOLA: GYMNÁZIUM PACOV, HRONOVA 1079

PEDAGOG/GARANT: LEONA STEJSKALOVÁ

POČET ČLENŮ TÝMU: 10

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, OSV, MV

OV: OVDS, IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Žáci zorganizovali měsíční kampaň proti násilí. Podle jejich návrhů byly vyrobeny propagační butony, které pak tým prodával samostatně nebo jako přílohu školního časopisu věnovanému tématu „nenásilí“. Výtěžek z prodeje byl věnován Dětskému krizovému centru.

CÍLE PROJEKTU:

- upozornit veřejnost na stále aktuální problematiku násilí
- naučit se pracovat v týmu při akci většího rozsahu
- podporovat projevy solidarity a dobrovolnické aktivity

PRŮBĚH PROJEKTU:

Členové týmu vytvořili celoškolskou kampaň proti násilí s názvem Měsíc nenásilí. Nejprve pomocí brainstormingu připravili návrhy na propagační materiál. Poté se zaměřili na informační kampaň, především formou plakátů a letáků. Ve fotostudiu nafotili snímky s tematikou násilí. Dále vybrali 3 vítězné návrhy jako grafické podklady pro výrobu reklamních butonů, které se nechaly vyrobit v nákladu 250 ks. Placky pak žáci prodávali samostatně nebo jako přílohu školního časopisu Fluss (pro tuto příležitost bylo číslo nazváno Fluss nenásilně a podrobně se věnovalo tématu násilí). Plakáty a letáky žáci distribuovali po městě a na různých akcích v průběhu celého měsíce. Žáci, pedagogové, rodiče, příbuzní i široká veřejnost plakety jako výraz podpory filozofie nenásilí nosili na viditelném místě. Výtěžek byl zaslán na účet Dětského krizového centra, které žákům vystavilo děkovný certifikát.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Před projektem, jehož příprava vyžaduje finanční prostředky nebo se týká citlivých témat, je dobré oslovit rodiče a seznámit je například formou dopisu se zamýšleným projektem, jak to také proběhlo na pacovském gymnáziu. Na začátku projektu je nutné sestavit rozpočet – sepsat si, na co všechno budou potřeba finanční prostředky, jaký by mohl být výtěžek z akce, v jakém nákladu se budou konkrétní předměty vyrábět atd. Dále je vhodné předem zadat kalkulaci předmětů/výroby více případným dodavatelům, a zvolit tak nejlepší cenu. Jednou z mož-

ností, jak získat finance například na výrobu propagačních materiálů, je investovat do projektu vlastní peníze. V tomto případě každý žák dobrovolně poskytl 100 Kč a garant mu na tuto částku vystavil směnku. Z výtěžku si pak žáci mohli vzít celou částku zpět nebo ji věnovat na příslušné účely. Žáci částku zpět nepožadovali.

Mjrek:

Uznání si zaslouží hlavně studenti, kteří naši kampaň na ulici propagovali. Klobouk dolů, jak to skvěle zvládli.

Petr:

Do projektu jsem se zapojil, abych přesvědčil alespoň několik lidí o tom, že šikana jako problém existuje, a chtěl jsem rozšířit iniciativu mezi ostatní.

• ČTENÍ PRO SENIORY

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / STÁŘÍ

ŠKOLA: ZÁKLADNÍ ŠKOLA LITOMYŠL, ZÁMECKÁ 496

PEDAGOG/GARANT: DAGMAR BURDOVÁ

POČET ČLENŮ V TÝMU: 26

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: OSV, MV

OV: OVDS, IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

V průběhu několika týdnů žáci pravidelně navštěvovali seniory v Centru sociální pomoci a předčítali jim. Výběr textů byl dán individuálním zájmem jednotlivých klientů centra. Do projektu se zapojilo 14 seniorů (z toho 3 s Alzheimerovou chorobou).

CÍLE PROJEKTU:

- spojit prostřednictvím četby nejmladší a nejstarší generaci a zároveň lidi bez vstupních vzájemných vazeb
- zpestřit seniorům každodenní program v domovech
- učit žáky uctě ke starým lidem a komunikaci s nimi

PRŮBĚH PROJEKTU:

Na začátku projektu sociální pracovnice Centra sociální pomoci vytypovaly seniory, kteří by byli vhodnými posluchači. Žáci se poté rozdělili do několika menších skupin po dvou nebo po třech (někdy i jednotlivci). Na základě informací, které obdrželi od sociálních pracovníků, garant projektu tyto skupinky podrobně seznámil s úskalími takové práce (zdravotní stav seniorů a jeho různé projevy v oblasti fyzické a psychické apod.). Jedním z podstatných bodů projektu měla být pravidelnost, proto pro každého seniora bylo čtení naplánované na určitý den v týdnu a na přesnou hodinu. Setkání probíhalo jednou týdně dopoledne a trvalo cca 45 minut. Aby jednotliví žáci, kteří se do projektu zapojili, nechyběli každý týden ve stejnou dobu na vyučování, střídali se tak, aby každý z nich docházel do centra jednou za tři týdny. Pro projekt vznikla ve škole s přispěním Městské knihovny Litomyšl zvláštní knihovnička, z níž si žáci samostatně vybírali texty podle zájmu „svých“ posluchačů. Po několika týdnech garanti projektu s pracovníci centra projekt rozšířili o další společné aktivity (zpěv, koncert lidových písní, společná výtvarná dílna atd.). Projekt se začal připravovat v lednu a skončil na konci školního roku. Za tuto dobu se uskutečnilo 113 „čtení“, 1 koncert a 1 výtvarná dílna.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Aby byl projekt úspěšný, je třeba neuspěchat přípravu a vše velmi pečlivě naplánovat. Aktivity je nutné projednat s vedením zařízení pro seniory a s jeho sociálními pracovníky, zde by se měl zapojit především garant

projektu, který by poté informoval týmy o úskalích práce se seniory, o tom, co by je mohlo zaskočit, překvapit, poučit je, jak je třeba v některých situacích reagovat. Je též možné zorganizovat přednášku na dané téma. Každý žák, který se do projektu zapojí, by měl mít určité dovednosti a schopnosti (schopnost mluvit dostatečně hlasitě, dobrá artikulace, plynulost hlasitého čtení, komunikativnost, sociální citění, psychická odolnost), doporučujeme úzkou spolupráci s učiteli českého jazyka, jako to bylo také v tomto případě.

Garant projektu by měl být vždy nablízku a poskytnout týmům náležitou podporu (doprovod na první setkání se seniory, pomoc při navázání prvních kontaktů, zdůrazňování užitečnosti této dobrovolnické práce, oceňování jejich ochoty atd.) a zároveň být v kontaktu s pracovníky zařízení pro seniory.

Jirka:

Chci poděkovat za možnost tohle vyzkoušet. Rád bych v tom pokračoval i příští rok.

Jindřich:

Projekt mi přišel velmi zajímavý. Byla to pro mě vždycky taková uvolňující hodinka. Zážitek jak pro mě, tak pro ty babičky. Velmi se mi líbilo, jak když jsem začal číst, všichni se najednou ztišili a vnímali jen můj hlas.

Adéla:

Myslím, že to byl dobrý nápad. Ti lidé, které vždy při čtení navštívíme, jsou šťastní. Vidíme v jejich očích, jak je potěší každá návštěva. Jsem ráda, že můžu dělat radost starým a opuštěným lidem.

Jára:

Když jsem se na tuto aktivitu přihlásil, nevěděl jsem, co od ní mám očekávat. Nejdříve mi bylo důchodců trochu líto. Paní, které jsem četl, špatně viděla, a proto jsem byl rád, když jsem jí udělal radost jen tím, že jsem jí na chvíli „půjčil svoje oči“. To na tom bylo nejlepší.

Martina:

Když nám učitelky nabídly, že bychom mohli chodit za starými lidmi číst, chtěla jsem to odmítnout. Ale pak jsem si řekla, že bych to měla vzít jako výzvu a udolat tu nechuť, kterou ke starým lidem mám. A navíc – aspoň bych udělala nějaký dobrý skutek. Rozhodla jsem se, že tu látku přeskočím. Ze začátku jsem se hodně bála. Ale časem jsem zjišťovala, že se to lepší. Zlomilo se to před Velikonocí, když přišly paní učitelky s nápadem, že bychom mohli někdy třeba zahrát na hudební nástroj nebo zazpívat. Půjčila jsem si ze školy kytaru a zpěvník a šla do centra poprvé beze strachu, dokonce s nadšením. A při té produkci jsem tam jednu paní úplně rozbřečela dojetím (aspoň doufám).

Jsem pyšná, že jsem tu překážku zdolala.

JAK SE ŽIJE V DĚTSKÉM DOMOVĚ

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / DĚTI NA ULICI

ŠKOLA: SOUKROMÁ STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A SOUKROMÉ STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ BEAN, S.R.O.,
ČESKOBRODSKÁ 32A, PRAHA

PEDAGOG/GARANT: TEREZA VODIČKOVÁ

POČET ČLENŮ V TÝMU: 10

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: OSV, MV

OV: IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti
OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Žáci natočili filmový dokument o životě dětí, které jsou svěřeny do ústavní péče. Zároveň zjišťovali, jakým způsobem u nás ústavní péče funguje. Dokument a získané vědomosti na závěr použili jako podklad pro přípravu projektového dne ve škole.

CÍLE PROJEKTU:

- propojit svět dětí vyrůstajících v rodinách a dětí z ústavu
- odstranit předsudky žáků vůči dětem z ústavů
- zjistit, jak funguje ústavní péče v ČR

PRŮBĚH PROJEKTU:

Žáci nejprve absolvovali několik seminářů o tvorbě filmového dokumentu pod vedením dokumentaristy Jana Láta, který týmu zapůjčil i technické vybavení. Poté se žáci rozdělili do tří skupin. Společně kontaktovali dětský domov v Leducích a dohodli si podmínky natáčení. Dále členové týmů provedli rešerši o fungování ústavní péče v ČR. Připravili si scénář, sestavili otázky pro děti a rozdělili si role v týmu – režiséra (vedl rozhovor), zvukaře a kameramana. Následně se všechny týmy vydaly do dětského domova, kde s dětmi strávily celý den. Zde se žáci nejprve s dětmi seznamovali, pak s nimi natočili rozhovory, na kameru také zachytili jejich oblíbená místa a vyměnili si mezi sebou kontakty. Několikahodinový materiál žáci stříhali po dobu tří týdnů, a díky tomu se naučili pracovat s novými programy a technikou. Výsledkem je filmový dokument, který je koncipován jako cesta – nejdříve žáci natočili, co od návštěvy domova očekávají, poté to, co při návštěvě prožívali, a nakonec co si z celého dne odnesli. Celá výpověď je podbarvena záběry přímo z dětského domova a doplněna zpověďmi samotných dětí. Závěrem projektu byl školní projektový den, kde týmy spolužákům promítly své dokumenty a seznámily je i s teoretickým rámcem celého problému ústavní péče v České republice. Dokument byl poté umístěn na youtube.cz s názvem *Stejně šťastní jako my?*

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Při realizaci tohoto projektu byl velký problém najít dětský domov, který by byl ochoten se žáky spolupracovat. Většina odpovědí od vedení ústavů byla odmítavá. Je proto dobré oslovit ředitele/ředitelku školy a požádat o pomoc při kontaktování ústavů, například je možné napsat oficiální žádost zaštitěnou vedením školy. Žáci odborné školy využili osobních kontaktů lektorky, která se tomuto tématu dlouhodobě věnuje. Je třeba mít na paměti, že k získávání audiovizuálních záznamů dětí z dětských domovů je nutný souhlas zákonného zástupce, popřípadě vedení zařízení. V tomto ohledu byl ředitel dětského domova v Leducích velmi vstřícný.

Jan:

Byl to skvělý
pocit, když jsme to
dostříhali.

Zdeněk:

Moc všem děkujeme,
těžké bylo potkat ty
správné lidi, hlavní je to
nerzdát.

Antonie:

Tento projekt mi otevřel
oči a donutil mě zamyslet se nad
nedostatky. Zamyslet se nad banálními
problémy, které jsem doteď řešila. Ten jeden
den v dětském domově byl neuvěřitelný. Bylo
zajímavé zjistit, že nic není tím, čím se
zdá být... Jsem velice ráda, že jsem
se mohla projektu zúčastnit.

Barbora:

Samotné natáčení a jakýsi
rychloukurz od člověka, jenž se v tomto
oboru výborně vyzná, mě také velmi bavily,
neboť to byla opět jedna z věcí, ke kterým se
člověk normálně nedostane. Toto natáčení mi
poskytlo nejen zkušenosti, ale také možnost
zapojit se do projektu, který má smysl
a který bude na dlouho jednou z mých
nejhezčích vzpomínek.

• ČERNÉ SKLÁDKY

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ / ENVIRONMENTÁLNÍ CHOVÁNÍ

ŠKOLA: ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, DEBLÍN, OKRES BRNO – VENKOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

PEDAGOG/GARANT: SVATOSLAV TON

POČET ČLENŮ TÝMU: 28

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, MV, ENV

OV: OVDS, ČŽP, IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Projekt žáci připravili jako reakci na současný stav životního prostředí v okolních obcích. Fakt, že se v lesích a nejen v nich nachází množství odpadu a černých skládek, je motivoval k důkladnému studiu zvolené problematiky. Jejich snaha o veřejnou osvětu občanů obce posléze vyústila ve společnou práci na likvidaci černých skládek.

CÍLE PROJEKTU:

- upozornit na problematiku odpadů ve volné přírodě
- přimět zástupce obcí k likvidaci černých skládek
- přispět k ochraně životního prostředí

PRŮBĚH PROJEKTU:

Po stanovení dílčích aktivit projektu se žáci pustili do práce na zmapování okolí. Jednotlivé akční skupiny se přitom zaměřily na okolí obcí, ve kterých žijí (Deblín, Maršov, Svatoslav, Brasníškov, Lažánky, Úsuší). Výsledné polohy míst se zvýšeným výskytem odpadů a černých skládek žáci následně zakreslili do mapy. V rámci vyučování žáci studovali například vliv odpadů na životní prostředí nebo délku rozkladu jednotlivých materiálů v přírodě. Poté sestavili sadu anketních otázek týkajících se dané problematiky a v rámci rozhovorů s občany jednotlivých obcí se snažili aktivně je vzdělávat a přimět k rozhodnutí pomoci udržet si okolní přírodní prostředí čisté. Žáci si dohodli termíny schůzek se starosty jednotlivých obcí. Předali jim mapy s černými skládkami a výsledky ankety. Jejich cílem bylo přimět zástupce obcí k realizaci organizovaných brigád a likvidaci černých skládek. Po nějakém čase opravdu došlo k likvidaci černých skládek, které se účastnili i občané, rodiče a děti. Při příležitosti oslav Dne Země žáci uspořádali happening na podporu čistého životního prostředí. K průvodu obcí Deblín s transparenty popsanými hesly se přidali místní občané, a někteří se dokonce připojili k odpolednímu úklidu lesa.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Tento projekt připravili žáci 5. třídy ZŠ. Při realizaci projektu podobného zaměření je nutná úzká spolupráce s garantem, jehož úkolem je neustálá podpora mladších žáků v jejich činnosti. Chcete-li do projektu zapojit veřejnost, měla by být pravidelně informována o novinkách a jednotlivých krocích projektu. Uveřejňování krátkých

zpráv na webových stránkách školy či na nástěnce na veřejném místě v obci (například ve správném obchodě) může zvýšit zájem o pokračování projektu a usnadnit komunikaci se zástupci obce.

Svatoslav Ton,
garant projektu:
I jedenáctiletý žák páté
třídy může dokázat velké,
důležité a prospěšné
věci.

STOP AIDS!

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: GLOBÁLNÍ ROZVOJOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ / HIV/AIDS

ŠKOLA: ZŠ A MŠ MALEČ

PEDAGOG/GARANT: JITKA RUTSCHOVÁ

POČET ČLENŮ V TÝMU: 7

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, OSV, VMEGS, MV

OV: OVDS, IKT

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Na základě výsledků ankety o problematice HIV/AIDS členové týmu připravili informační a preventivní kampaň, kterou výrazně podpořili spontánním happeningem. Poté kampaň pokračovala dalšími akcemi až do konce školního roku.

CÍLE PROJEKTU:

- aktivně přispět k prevenci HIV/AIDS zvyšováním informovanosti žáků, rodičů i veřejnosti
- snažit se odstranit předsudky a stereotypy vůči dané problematice
- vyzkoušet si organizaci různých akcí během dlouhodobého projektu

PRŮBĚH PROJEKTU:

Členové týmu nejprve připravili anketu, aby zjistili, jaké znalosti o problematice HIV/AIDS mají jejich spolužáci, rodiče a veřejnost. Na základě vyhodnocení získaných odpovědí se rozhodli, že posílí vědomosti veřejnosti informační kampaní. Vytvořili nástěnku s informacemi o dané problematice a umístili ji ve vestibulu školy. Jako pomůcku ji využívali i pedagogové v hodinách výchovy ke zdraví. Poté se žáci u příležitosti Mezinárodního dne boje proti AIDS připojili k akci Červená stužka a prodávali stužky v Malči a Chotěboři. Rozdávali letáky a snažili se s lidmi o tématu hovořit. Finanční výtěžek byl zaslán na sbírkové konto. Při osobních rozhovorech se členové týmu setkávali s předsudky, což je dále motivovalo k spontánní činnosti. Před konáním rodičovských schůzek žáci nastříkali sprejovými barvami do sněhu před vchod do školní budovy název sociálního spotu I SMRTKA MÁ SVÁ PRÁVA s dovětkem STOP HIV/AIDS. Tato provokativní akce byla velmi úspěšná a členové týmu v pořádání dalších tematických akcí pokračovali až do konce školního roku (beseda s HIV pozitivním pracovníkem Domu světla; projektová noc – projekce dokumentárního filmu, předčítání z knihy Memento, florbalový turnaj, noční hra s HIV tematikou; benefiční prodej buchet; návštěva Domu světla v Praze).

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Při organizování happeningu na veřejném prostranství byste neměli zapomenout na právní náležitosti, které je potřeba předem splnit. Nejprve je nutné si opatřit souhlas s konáním akce příslušného obecního úřadu. Je mož-

né, že budete požádáni o zaplacení místního poplatku za tzv. zábor veřejného prostranství. Organizátoři neboli svolavatelé musejí být starší 18 let a jsou povinni happening písemně oznámit obecnímu úřadu a toto oznámení doručit nejpozději pět dní před začátkem akce. V případě, že se happening bude konat na soukromém pozemku, je nutný písemný souhlas majitele pozemku.

Kristýna:

Každoročně organizujeme sbírku Český den proti rakovině a lidé jsou vstřícní, při prodeji Červených stužek jsme naopak vyslechli mnoho negativních reakcí. Bylo to nepříjemné, ale museli jsme to prostě akceptovat a pokračovat dál.

Veronika:

Adrenalinové bylo psaní nápisu „I smrtka má svá práva“ do sněhu. Byl to spontánní nápad a jeho realizace byla taky dílem okamžiku. Ovšem podařilo se vzbudit zvědavost veřejnosti.

Kristýna:

Anketa prokázala, že rodiče mají základní znalosti v této oblasti. Od dětí víme, že s nimi rodiče o této problematice nemluví.

HAPPENING

Happening je příležitostné shromáždění s využitím netradičních uměleckých forem a prvků (například divadelních, výtvarných nebo hudebních) se záměrem přitáhnout pozornost diváků a vtahovat je do akce.

• SPOLEČNĚ PROTI ŠIKANĚ

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / ŠIKANÁ

ŠKOLA: MASARYKOVA ZŠ A OBCHODNÍ AKADEMIE TANVALD, ŠKOLNÍ 416, TANVALD

PEDAGOG/GARANT: ZDEŇKA JUKLOVÁ

POČET ČLENŮ TÝMU: 6

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, OSV, MV

OV: OVDS, IKT

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Žákovský tým vytvořil multimediální informační prezentaci o šikaně, kterou představil žákům základních škol. K získání zpětné vazby byla založena facebooková skupina pro starší žáky, mladší děti své pocity po prezentaci ztvárnily výtvarně. Obrázky se poté vydražily na filmovém festivalu Jeden svět.

CÍLE PROJEKTU:

- informovat žáky o problematice šikany
- posílit prevenci šikany na školách
- motivovat žáky ZŠ, aby se nebáli o dané problematice mluvit s ostatními

PRŮBĚH PROJEKTU:

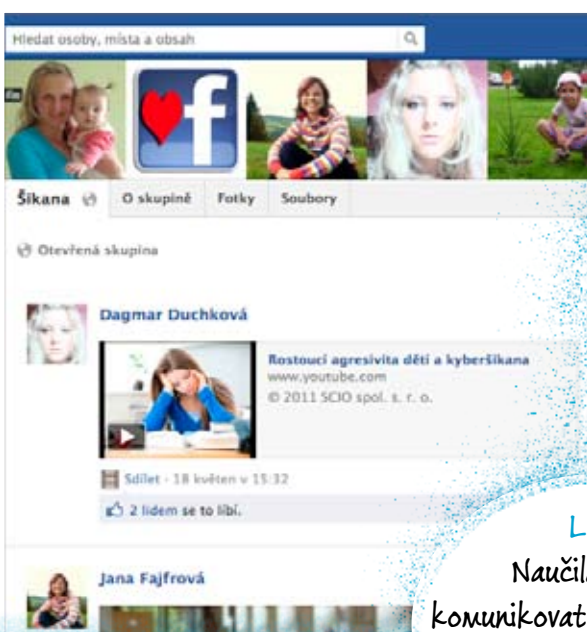
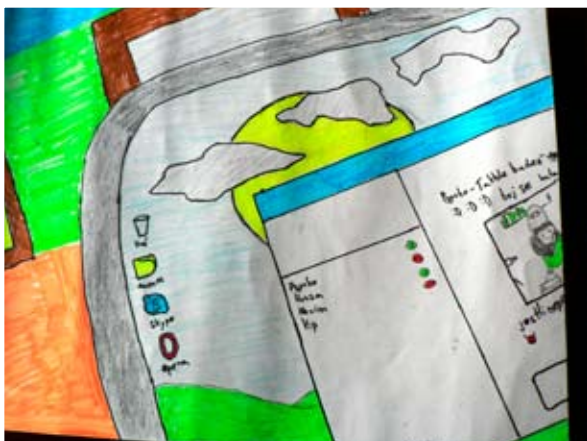
Nejdříve si členové týmu připravili multimediální prezentaci na téma šikana, kterou zpracovávali především ve svém volném čase. Poté oslovili pedagogy ze základní školy s nabídkou programu pro děti v rámci prevence šikany. Zájem mezi pedagogy byl velký, připravenou informační prezentaci tým žáků nakonec představil ve všech ročnících druhého stupně. Pro starší posluchače dále založil facebookovou skupinu, kde bylo místo pro další diskusi o šikaně a sdílení nových informací k danému tématu (<http://www.facebook.com/groups/274257555953800/>). Po dohodě s pedagožkami z nižších ročníků základní školy nakreslily děti, které program absolvovaly, obrázky na dané téma. Vyjádřily tak své pocity a dojmy z prezentace a následné besedy. Nejzdařilejší obrázky byly vystaveny ve vestibulu kina během projekcí filmového festivalu Jeden svět. Na závěr byly vydraženy a výtěžek bude použit k úhradě programu o šikaně, na besedu s odborníky.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Pokud si v rámci projektu založíte skupinu na facebooku, je potřeba, aby se jí jeden z členů týmu plně věnoval (diskusi je potřeba vést, usměrňovat, přidávat další podněty a rozesílat odkazy potenciálním fanouškům), jinak se může stát, že se nedostaví očekávaný výsledek. Facebook jako forma zpětné vazby může velmi dobře fungovat, získáte tak i cennou kritiku na vaše vystoupení, která vám může pomoci při dalších akcích.

Pokud připravujete program pro širší věkovou skupinu, zohledněte to ve vybraných aktivitách. Dohodněte

se s pedagogem na pozorovací hodině, kde zjistíte, co danou skupinu zajímá a kdo by vám mohl program zne-
příjemňovat svým chováním. Pro problémové žáky vymyslete práci například zapisovatele poznámek při diskusi,
spolumoderátora atd. Prezентaci oživte fotografiemi, promítnutím sociálního spotu či krátkého dokumentárního
filmu. Přichystejte aktivity, do kterých se mohou posluchači osobně zapojit, individuálně i ve skupinách. Udr-
žet pozornost pak nebude tak složité. Na dražbu pečlivě vybírejte licitátora, na něm velmi záleží, zda bude mít
prodej úspěch.

Karen:

Každý z nás měl na práci určité věci, je škoda, že se na to někdy někdo vykašlal a musel to dělat někdo jiný. Hádali jsme se, křičeli na sebe, ale to k tomu někdy patří. Hlavní je, že jsme vše dali do kupy. Mně to přineslo hlavně to, že jsem se mohla účastnit na tom, jak někomu pomoci. Doufám, že naše práce někomu pomohla.

Lucie:

Naučila jsem se komunikovat s problémovými dětmi a prezentovat před více lidmi.

Adéla:

Nejužitečnější pro mne byly zkušenosti s prací s dětmi a prezentování. Nejhorší bylo vyrovnat se se stresovými situacemi.

NOVÁ MÉDIA

Internet nabízí spoustu možností, jak se představit světu. Facebook je jedna z nejvíce využívaných sociálních sítí na světě. Má tři základní způsoby prezentace – stránka, skupina a profil.

CÍTÍTE SE U NÁS BEZPEČNĚ?

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / NÁSILÍ

ŠKOLA: ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, DEBLÍN, OKRES BRNO-VENKOV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

PEDAGOG/GARANT: BŘETISLAV SVOZIL

POČET ČLENŮ TÝMU: 9

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, OSV, MV

OV: OVDS, IKT

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Členové týmu provedli průzkum mezi občany na téma bezpečí/nebezpečí v obci, aby zjistili, zda se spoluobčané cítí bezpečně v okolí svého domova a zda se kriminalita zvýšila oproti minulým rokům. Poté měli možnost setkat se s bývalými i současnými vězni a získat informace o životě ve vězení.

CÍLE PROJEKTU:

- zjistit, zda se občané cítí bezpečně ve své obci
- hlouběji pochopit aspekty kriminality, jejich důvody a příčiny
- seznámit se s provozem věznice Kuřim

PRŮBĚH PROJEKTU:

Na základě brainstormingu se žáci rozhodli zaměřit se na téma kriminalita v obci a okolí. Z hlediska místa i času postupovali koncepčně: z lokálního prostředí k regionálnímu, z minulosti do současnosti. Nejdříve v týmech zjišťovali informace o kriminalitě v obci v minulosti (například ze setkání se starostou a kronikářkou, která poskytla údaje z kroniky). Poté zorganizovali anketu mezi spoluobčany o tom, jak vnímají ne/bezpečnost v obci nyní. Jednotlivé odpovědi následně zpracovali do grafů. Díky osobním kontaktům jedné z žákyň bylo možné se setkat s bývalým vězněm a udělat s ním rozhovor o pobytu ve vězení (stravě, ubytování, hygieně, osobních vztazích, pašování zakázaných věcí atd.). Aby týmy získaly i informace z dalších zdrojů, garant projektu požádal o spolupráci vedení věznice Kuřim. S jeho pomocí byla zorganizována návštěva několika vězňů přímo ve škole v rámci programu Prevence kriminality. Na základě získaných poznatků žáci připravili informační prezentaci s názvem Jeden den ve vězení. Na závěr týmy natočily krátká názorová videa. Výsledky projektu byly prezentovány veřejnosti v obecním domě, kde poté následovala diskuse nad vandalismem v obci.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Pověřte členy týmu osobní zodpovědností. Na jednotlivé rozhovory je nutné se pečlivě připravit – nastudovat si metodiku rozhovorů, zjistit si potřebné informace o respondentovi, stanovit si téma rozhovoru a sepsat si otázky. Doporučujeme rozhovor nahrávat pomocí audiovizuální techniky, průběžně pořizovat fotodokumentaci a dělat

si poznámky. Je vhodné jít na schůzku ve dvou, ve třech, vzájemně se můžete podpořit a doplňovat, navíc si rozdělíte práci (nahrávání rozhovoru, fotografování atd.). Pokud respondent požaduje anonymitu a pro projekt jsou informace důležité, je třeba mu ji poskytnout.

Zorganizování návštěvy vězňů v prostorách školy je obtížné, vyžaduje náročné přípravy ze strany vedení školy. Někteří pedagogové a žáci se mohou cítit v ohrožení, je potřeba jim zajistit především bezpečnost a informovat je o všech krocích návštěvy. Tuto aktivitu lze doporučit pouze starším žákům (8. a 9. ročník ZŠ a SŠ) ve spolupráci s pedagogy.

Důležitá je vhodná propagace (veřejné prostory, webové stránky, školní časopis, stránka facebooku atd.).

Tomáš:

Kriminalita mi přišla jako nejzajímavější téma. Začali jsme spíše jako jednotlivci, ale postupně se z nás stával opravdový tým. Určitě budeme na tématu pracovat i po skončení projektu.

Kristýna:

Až do projektu jsem vnímala kriminalitu jako něco, co se mě netýká, co slyším pouze v televizních novinách. Posléze jsem si uvědomila, že se to týká každého z nás, proto jsme například natáčeli názorná videa. Myslím si, že to bylo pro všechny záživné a velmi poučné.

OSOBNÍ JEDNÁNÍ

Osobní návštěva činitele, který má okruh daného projektu ve své kompetenci, může urychlit řešení problému. Pomocí metody rozhovoru je možné získat mnoho důležitých a přínosných informací.

NÁŠ PRVNÍ PROJEKT

TEMATICKÝ OKRUH: OBČANSKÁ ANGAŽOVANOST

ŠKOLA: 2. ZŠ DOBŘÍŠ, ŠKOLNÍ 1035, OKRES PŘÍBRAM

PEDAGOG/GARANT: VĚRA MOTEJLKOVÁ

POČET ČLENŮ TÝMU: 3

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: OSV, MV

OV: IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Členky týmu podaly žádost o grant od města Dobříše na realizaci projektu zaměřeného na zdokonalování dovedností předškolních dětí. Svůj projekt poté představily poskytovateli grantu a po jeho skončení mu prezentovaly závěrečnou zprávu.

CÍLE PROJEKTU:

- seznámit se s procesem při podávání grantové žádosti
- získat zkušenosti s přípravou a realizací projektů

PRŮBĚH PROJEKTU:

Město Dobříš opakovaně uspělo v soutěži Obec přátelská rodině. Část financí získaných od MPSV věnovalo na granty pro žáky a studenty místních škol. Proto bylo prvním úkolem týmu napsat a podat žádost o grant. Poté následovala prezentace projektů jednotlivých týmů z různých škol před představiteli města (starosta, místostarostka, projektová manažerka). Po úspěšném získání grantu následovala realizace projektu. Projekt byl zaměřen na zdokonalování dovedností dětí předškolního věku v mateřské škole. Členky týmu sestavily program, k němuž vyráběly potřebné pomůcky k jednotlivým aktivitám. Se samotnou realizací programu týmu vypomohli spolužáci a členové pěveckého sboru. Práce jim byla rozdělena po skupinách. Každá skupina měla na starosti jedno stanoviště, kde děti z mateřské školy plnily úkoly. Poté členky týmu připravily závěrečnou prezentaci pro představitele města a provedly vyúčtování využitých finančních prostředků. Na opětovném setkání s poskytovateli grantu odprezentovaly realizaci projektu a závěrečnou evaluaci.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Při podávání žádosti o grant je třeba znát přesný termín odevzdání. Nepodceňujte ani formální podmínky pro podání žádosti. Při psaní žádosti buďte co nejvíce konkrétní a přesní a používejte číslování a odrážky, abyste popis zpřehlednili. Pokud je projekt prezentován poskytovateli finanční podpory, je třeba se pečlivě připravit. Prezentace bude atraktivnější s využitím dostupné techniky a softwarových programů, případně doplněná fotografiemi z realizace dřívějších projektů. Je možné požádat o spolupráci učitele českého jazyka, který může

provést jazykovou korekturu a opravu případných gramatických chyb. Je vhodné dbát také na ústní projev (plynulost a spisovnost, bez vulgarit a slangových výrazů), zdvořilé, ale sebejisté vystupování a vhodné oblečení.

Žádost o grant

Číslo žádosti: _____
nevypíňujte

ŽÁDOST O GRANT
(žádost vyplňujte prosím jasně, stručně a srozumitelným jazykem, žádné officiality ☺)

Název projektu: Dětem pro radost
(pokuste se o krátký výstižný, zajímavý název)

Jméno předkladatele: Lucie Poláčková

Stručná charakteristika vašeho projektu (O čem to vlastně bude?)
Interaktivní program plný her a zábavy pro děti předškolního věku.
maximálně 10 vět

Jaké jsou konkrétní cíle vašeho projektu? (Co vlastně chcete aby se stalo? Čeho chcete docílit?)
Děti dětem mohou vyhovět a své potyby a komunikační schopnosti.
Získanou organizovanou dětem ale
Recepty pro děti - rozvíjení řeči.
napíšte 1-5 cílů

Co vlastně budete dělat? (postup při uskutečňování - vyplňte jak půjdou činnosti za sebou)

- sestavení programu pro děti
- rozdělení úkolů a pracovních skupin
- výběr a využití pomůcek, materiálů
- realizace programu
- vyhodnocení projektu, vyúčtování, rozúčtování prostředků

Lucia:

Ponaučení z tohoto projektu je hlavně to, že když spojíme síly, vše se nám bude dařit společně lépe a jednodušeji. Zaujal nás přístup města, od kterého jsme získali grant na tento projekt. Pan starosta nám osobně poděkoval za náš projekt, který byl jedním z mála projektů zaměřených na děti předškolního věku.

Lucia:

Nejprve jsme si s žádostí moc nevěděly rady, ale pomohla nám kapitola z příručky Kdo jiný? o plánování a přípravě projektu.

GRANT

Grant neboli dotace je suma peněz, která je předem přímo určená na konkrétní typ aktivity a vyhláší se na ni výběrové grantové řízení. Mohou to být finance z veřejných nebo soukromých zdrojů. Při žádání o grant je nutné vyplnit grantovou žádost.

MĚSTO PŘÁTELSKÉ K RODINÁM

TEMATICKÝ OKRUH: OBČANSKÁ ANGAŽOVANOST

ŠKOLA: ZŠ LITOMYŠL, ZÁMECKÁ 496

PEDAGOGOVÉ/GARANTI: DAGMAR BURDOVÁ, STANISLAV ŠVEJCAR

POČET ČLENŮ V TÝMU: 12

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, OSV, MV, ENV

OV: OVDS, ČŽP, IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Členové týmu zjišťovali, jak je město Litomyšl přátelské k rodinám s dětmi, jak vypadají dětská hřiště, parky a další prostory určené především pro tyto rodiny. Dále se zaměřili na bezbariérové přístupy do budov, v nichž sídlí veřejné instituce, a do obchodů, které maminky s malými dětmi běžně navštěvují.

CÍLE PROJEKTU:

- vést žáky k hlubšímu poznání jejich města
- umět vnímat každodenní problémy skupiny obyvatel, analyzovat je a hledat společně možnosti jejich řešení
- přimět zástupce úřadů, institucí a soukromých podniků k vytvoření lepších podmínek pro danou skupinu obyvatel

PRŮBĚH PROJEKTU:

Žáci se rozdělili do čtyř skupin, a to podle oblasti, které se následně věnovali. Poté následoval „sběr materiálu“. Každá skupina dostala několik pracovních tabulek, do kterých si žáci podle zvolené oblasti zapisovali zjištěné skutečnosti.

Skupina 1 zmapovala všechna veřejná hřiště v Litomyšli. Zaměřila se na stav atrakcí, na pořádek, jak daleko jsou od hřišť veřejné toalety apod. Skupina 2 navštívila (s kočárkem) většinu litomyšlských institucí a obchodů, které maminky s dětmi pravidelně navštěvují. Žáci se zabývali především tím, zda je do uvedených míst bezbariérový přístup, jestli v obchodech (institucích) mají dětský koutek, přebalovací pult apod. Skupina 3 ve spolupráci s pedagogem navrhla, kudy by v budoucnu mohly vést cyklostezky. Dále se žáci věnovali tomu, jak vypadají veřejná prostranství – zda je tam pořádek, lavičky (jak vypadají, v jakém jsou stavu) apod. Skupina 4 navštívila několik desítek litomyšlských restaurací a kaváren, kde žáci zjišťovali, jak jsou v těchto zařízeních připraveni na návštěvu rodiny s malými dětmi.

Všechny takto získané informace byly poté elektronicky zpracovány. Jedna z členek týmu, Magdaléna Rožková, začala psát deník fiktivní matky s názvem Deník nástrah. Vypráví o tom, co všechno by se hlavní hrdince mohlo během jednoho týdne ve městě přihodit. Takto zpracovaný deník se stal hlavním výstupem celého projektu.

Následně byl Deník nástrah barevně vytištěn a odnesen do rodinného centra v Litomyšli. Zde si ho mohly maminky prostudovat a připsat připomínky. Po třech týdnech byla uspořádána diskuse přímo v rodinném centru. Závěrem diskuse bylo použít studentskou práci jako analýzu stávajícího stavu, na základě které připraví rodinné centrum pro město Litomyšl návrhy na zlepšení současné situace. Tyto návrhy byly následně prezentovány při jednání Komise pro rodinu, mládež a komunitní plánování na Městském úřadě v Litomyšli. Prezentace výstupu přítomně zaujala natolik, že Základní škola Litomyšl byla vyzvána k další spolupráci, při níž by se mělo začít pracovat na odstranění alespoň některých nedostatků, které žáci v rámci projektu zjistili. Zmíněná spolupráce začne na podzim 2012.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Při realizaci projektu je třeba počítat s velkou časovou i organizační náročností. Je důležité si práci správně rozdělit a pracovat v menších skupinách. Každá skupina by měla mít svého vedoucího. Je vhodné, aby vedoucí jednotlivých skupin pravidelně (například jedenkrát týdně, jedenkrát za čtrnáct dní) informovali garanta o průběhu své práce, kterou jejich skupina od posledního setkání odvedla. V rámci diskuse s garantem je vhodné stanovit, jak v práci pokračovat, zvolit vhodné postupy a hledat odpovědi na otázky, které během práce vyvstaly. V delších časových intervalech pak doporučujeme schůzky garanta se všemi členy skupiny.

Protože práce žáků (například fotografování obchodů apod.) může vyvolávat u veřejnosti rozporuplné reakce, je vhodné opatřit členy týmu kartičkou, na které je uveden název školy a název projektu, na němž pracují. Kartička by měla být opatřena razítkem školy a podpisem garanta projektu. V některých případech (například ordinace pediatrů) je vhodnější, když učitel sjedná návštěvu předem.

Anna:

Díky projektu Kdo jiný? jsem se naučila vejít do místnosti plné lidí a bez zbytečných zábran se zeptat na to, co potřebuji. Taký jsem se naučila lépe si rozvrhnout čas a úkoly, které musím splnit.

Tereza:

Koukám se na všechno jinýma očima – snažím se uvědomovat si problémy kolem sebe, dávám si větší pozor.

Dagmar Burdová,
garantka projektu:

... ohromila mě skutečnost, že některé projektem „dotčené“ instituce začínají dělat kroky, ke kterým je ponoukly dotazy členů týmu. Například na jednom dětském hřišti zanedlouho přibude WC, v bazénu se objevily cedule s upozorněním na možnost zapůjčení hraček, v několika restauracích si pořídili dětskou židličku. Zkrátka mám pocit, že se věci rozhýbaly správným směrem. A že k tomu naši žáci tímto projektem významně přispěli.

LOBOVÁNÍ

Lobování je soustavné prosazování zájmů určité skupiny lidí, a to zejména v médiích, na veřejnosti, u orgánů státu a jeho představitelů.

• KOMUNÁLNÍ POLITIKA ZBLÍZKA

TEMATICKÝ OKRUH: OBČANSKÁ ANGAŽOVANOST

ŠKOLA: GYMNÁZIUM STUDENTSKÁ 896, MNICHOVO HRADIŠTĚ

PEDAGOG/GARANT: IVA DOBIÁŠOVÁ

POČET ČLENŮ TÝMU: 7

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, MV

OV: OVDS, IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Žáci se seznámili s podstatou komunální politiky, s principy jejího fungování. Zorganizovali besedy pro své spolužáky, v dotazníkovém šetření zjistili, co vše jejich mladší i starší spolužáci o komunální politice vědí.

CÍLE PROJEKTU:

- uvědomit si podstatu komunální politiky a jejích subjektů
- seznámit žáky s konkrétními představiteli komunální politiky v daném místě
- zjistit možnosti politické i občanské participace ve svém okolí

PRŮBĚH PROJEKTU:

V první fázi projektu žáci zjistili, koho z místních politiků (komunálních i regionálních) by bylo možné oslovit k nepolitické besedě o politice. V přípravné fázi též vytvořili dvě verze dotazníku – jednu pro nižší ročníky gymnázia a druhou pro vyšší ročníky. Následovalo zadání dotazníku (především v hodinách ZSV či OBV) a zpracování získaných informací. Dotazník byl zaměřen na otázky týkající se náplně práce starosty a místostarosty, povinností a práv členů zastupitelstva a rady města, přístupu a zájmu žáků ke komunální politice. Ukázalo se, že žáci o problematice moc nevědí a nezajímají se. V druhé fázi projektu probíhaly jednotlivé besedy (se starostou, místním senátorem, členem zastupitelstva a bývalým členem rady města). Zájem žáků byl velký. Uskutečnily se celkem čtyři besedy, na nichž pozvaní hosté odpovídali na otázky a reagovali na návrhy a náměty z dotazníků. Poslední fáze spočívala ve shrnutí zjištěných informací a zhodnocení projektu.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

Na besedu na gymnáziu v Mnichově Hradišti pozvali žáci bývalého studenta, který se v současnosti věnuje politologii. Většina žáků si jej pamatovala, byl to pro ně zajímavý příklad – motivace k občanské angažovanosti. Projekt měl především informativní charakter. V případě organizování veřejného setkání (besedy či diskuse) nad řešením konkrétních témat nebo účasti na takovém setkání je takový projekt výhodou, neboť již víte, na koho se ve věci obrátit a koho oslovit. Veřejné setkání k různým tématům organizují jak úřady a zastupitelé, tak i neziskové organizace či skupiny občanů, je proto dobré si informace najít na webových stránkách nebo zkontaktovat odpovědné

osoby, které by mohly podat upřesňující informace. Na setkání je možné dorazit bez ohlášení, v případě veřejného vystoupení je někdy nutné se přihlásit „o slovo“ předem. Spolu s kritikou je vhodné přednést i možná řešení s nabídkou spolupráce. Vždy je třeba zachovávat pravidla slušného chování a respektovat názory druhých.

Sára:

Co mi dal tento projekt? Určitě jsem zjistila, co komunální politika je, předtím jsem nevěděla, jakou práci vykonává místostarosta, zastupitelstvo či samotný starosta. Hlavně mi přijde hezké, že díky tomuto projektu jsme měli možnost nahlédnout do životů politiků, mnohé možná i přesvědčilo, že politika se neskládá jen ze samých špatných lidí, kteří podplácují na všechny strany, a třeba i utvrdilo v tom, že jednou se sami budou moci stát součástí politického dění.

Martina:

Jak to říci jednoduše? Člověk zjistil spoustu informací o věcech, které se odehrávají kolem nás. Komunální politika není jednoduchá, ale můžu se do ní zapojit.

VEŘEJNÉ SETKÁNÍ

Veřejného setkání se může zúčastnit kdokoli. Cílem je společně diskutovat o možnostech řešení konkrétních problémů a návrzích na zlepšení ve spolupráci s odpovědnými představiteli veřejné správy.

Radka:

Líbilo se mi, že o tom, co se bude pod záštitou projektu dít, jsme rozhodovali my sami. Paní profesorka nás popostrčila, pomohla nám, ale my vybrali, kdo přijde, jak budou besedy probíhat, zvolené lidi jsme pozvali a pak i zpracovali výsledky, jimiž byly dotazníky od studentů, naše reportáže, názory a nápady.

• ÚZEMNÍ PLÁN NAŠEHO MĚSTA

TEMATICKÝ OKRUH: OBČANSKÁ ANGAŽOVANOST

ŠKOLA: GYMNÁZIUM STUDENTSKÁ 896, MNICHOVO HRADIŠTĚ

PEDAGOG/GARANT: IVA DOBIÁŠOVÁ

POČET ČLENŮ TÝMU: 25

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: VDO, MV, ENV

OV: OVDS, ČŽP, IKT, ČSP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní / k podnikavosti

OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

ANOTACE PROJEKTU:

Žáci se seznámili s principy územního plánování a městského urbanismu. Na základě získaných informací vytvořili vlastní návrh využití konkrétní lokality v jejich městě. Své návrhy konzultovali s odborníkem – architektem města.

CÍLE PROJEKTU:

- zamyslet se nad územním plánováním, získat informace od architekta města
- seznámit se s možností podat vlastní návrh na změnu územního plánu

PRŮBĚH PROJEKTU:

Nejdříve žáci v několika skupinách získávali informace o územním plánování, vyhledávali je na internetu a z dalších zdrojů. Dále pokračovali zmapováním terénu přímo na místě, každý tým se věnoval jiné části území. Skupiny si pořídily vlastní fotodokumentaci dané lokality a seznámily se s prostředím i s okolím (je v blízkosti CHKO, zdroj pitné vody, památková zóna, průmyslová zóna atd.). Na webových stránkách města žáci prostudovali platný územní plán a porovnali ho se získanými informacemi z terénu. Poté každý tým vytvořil vlastní návrh na využití určeného místa.

Po vytvoření návrhů proběhlo setkání na městském úřadě s odborníky na dané téma – se zástupcem odboru rozvoje města a architektem města. Odborníci seznámili žáky s principy územního plánování a s možností zapojení občanů. Poté následovala debata s architektem města, kterému týmy předaly své návrhy. Architekt je prostudoval a připojil své poznámky. Společně pak diskutovali o nejčastějších nedostacích, formálních i věcných chybách při podávání návrhů na změnu územního plánu. Po skončení debaty žáci shrnuli, co se nového dozvěděli, a přemýšleli o dalších možnostech zapojení se v dané problematice v příštím školním roce.

DOPORUČENÍ A MOŽNÁ ÚSKALÍ:

V tomto případě nebylo cílem změnit konkrétní podobu města, žáci věděli, že k realizaci nedojde. V příštím roce se však o to chtějí pokusit a své návrhy prosadit. Podání konkrétního návrhu na změnu územního plánu vyžaduje pečlivé prostudování podmínek a požadavků na dokumentaci. Je také důležité nepodcenit kvalitu zpra-

[37] www.jsns.cz

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: LIDSKÁ PRÁVA / HOMOFobie**NETOLERANCE****Marko Popović / Srbsko a Černá Hora / 2002 / 25 min.**

Dvacetiletý Ivan Jokič studuje na bělehradské univerzitě molekulární biologii. Do školy jezdí taxíkem, v kapse nosí skalpel, trpí paranoidními stavy a ze spánku ho často budí noční můry. Nápadnými slunečními brýlemi, obarvenými vlasy a celkovou vizáží dává jasně najevo svou homosexuální orientaci. „Byla bych raději, kdybys znásilňoval a zapaloval domy. Ale tohle... Jsi zrůda,“ řekla Ivanovi jeho vlastní matka a dodala, ať je opatrný. Oprávněnost jejích obav zažil Ivan několikrát na vlastní kůži. Kvůli zmlácení na koleji, kopancům do hlavy v centru Bělehradu za lhostejného přihlížení policistů či kvůli brutálnímu napadení svých přátel při pokusu o uspořádání Pride Parade občas přemýšlí o odchodu do Německa. Z Ivanových slov a ze záběrů na násilnosti vůči sexuálně odlišně orientovaným jedincům je zřejmé, že coming out ve společnosti poznamenané nacionalismem, netolerancí a deset let trvající válkou je životu nebezpečný krok. Navzdory svému strachu se ale Ivan nehodlá vzdát práva na veřejnou manifestaci své identity.

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: GLOBÁLNÍ ROZVOJOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ / KRIZOVÉ OBLASTI**SIROTCI Z RANGÚNU****Siobhan Sinnerton, Evans Williams, Jeremy Williams / Barma, Velká Británie / 2009 / 45 min.**

Třetího května 2008 se nad Barmou přehnal mohutný cyklon Nargis, který za sebou zanechal přes 150 tisíc obětí a téměř dva miliony lidí připravil o střechu nad hlavou. Desítky tisíc dětí ztratily ze dne na den jak domov, tak rodiče. Jedním z nich je i desetiletý Ye Pyint, který se nyní sám stará o svou šestiletou sestru a tříletého brat-

ra. I když byla Barmě nabídnuta zahraniční humanitární pomoc, vládnoucí vojenská junta ji dlouho odmítala a zároveň zakázala vstup humanitárních pracovníků do země z obavy, že by přítomnost cizinců oslabila její moc. Snímek natočený dvěma kameramany z exilové organizace Democratic Voice of Burma je jedním z mála svědectví o průběhu a následcích katastrofy. I přes hrozící nebezpečí dlouholetého žaláře se dvojici barmských reportérů podařilo v průběhu jednoho roku sledovat osudy několika sirotků. Přináší tak unikátní zprávu o každodenním životě lidí v jednom z nejbrutálnějších a nejpřísněji střežených režimů současnosti, který svým obyvatelům ani rok od přírodní katastrofy není ochoten pomoci.

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / DOMÁCÍ NÁSILÍ

TO VŠECHNO Z LÁSKY

Tomáš Kudrna / ČR / 2004 / 27 min.

Film režiséra a kameramana Tomáše Kudrny představuje příběhy tří žen, které unikly před soužitím s agresivním partnerem do azylového domu. Jejich vyprávění jsou si v mnoha ohledech podobná. Na počátku byli jejich partneři milí a okouzlující. Postupně je však začali izolovat od přátel a známých. Pak přišla chvíle, kdy muž svou partnerku poprvé udeřil. Následovalo psychické ponižování i fyzické týrání, z něhož se ženy po dlouhou dobu nedokázaly vymanit. Statické záběry kamery jsou oproštěny od jakýchkoli obrazových efektů a nechávají naplno vyznít sugestivní zpodobnění týraných žen.

KAŽDÁ ČTVRTÁ

(Womankind Worldwide, Velká Británie)

Muž jdoucí po ulici napadne každou čtvrtou ženu, kterou potká. Zdá se vám to absurdní? Za zavřenými dveřmi britských domácností je to normální. Každá čtvrtá žena je zde obětí domácího násilí.

KVĚTINY

(APAV, Portugalsko)

Některé ženy dostávají květiny celý život. Některé musejí čekat déle. Ke květinám položeným na jejich vlastním hrobě si už ale přivonět nemohou. Například v Portugalsku se každý měsíc stane obětí domácího násilí pět žen.

MANŽELSKÝ SLIB

(Nia Project, Velká Británie)

„Johne, berete si Rebeku za svou ženu? Budete ji bít a kopat, budete jí nadávat a ponižovat ji před jejími přáteli, dokud vás smrt nerozdělí?“ I takto by mohl vypadat manželský slib, zejména když si uvědomíme, že každý týden ve Velké Británii zemřou rukou současného nebo bývalého partnera dvě ženy.

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / STÁŘÍ**PLAY STATION****(OSN, USA)**

Jakým způsobem se lze zbavit zestárlého rodiče, který je „na obtíž“? Kam ho můžeme „odložit“? I tak může vypadat odměna za jeho celoživotní péči. Ve společnosti, která v mnoha ohledech nejvíce upřednostňuje lidi v produktivním věku, je důležité pamatovat na to, aby se senioři necítili zbyteční, neužiteční a nechtění.

IRENIN DEN**(Ad Council, USA)**

Irena začíná svůj den s chutí – nakoupí, posedí v parku, pozdraví sousedku. To je však jen jedna hodina, kdy může být aktivní. Jako mnoha ostatním seniorům jí chybí možnost bavit se, postrádá pocit být užitečná. Je na nás, abychom si starších lidí začali více všímat a umožnili jim zapojit se do našeho života. Jinak se i nám život časem smrskne do jediné hodiny denně.

SKORO POMOCI

(LBFE, USA)

Nejsnazší pomoc je ta nevykonaná, jen přislíbená. Senioři jsou početnou sociální skupinou, která je na nás do značné míry odkázána. A to, co se nám může jevit jako velmi snadné, například zajít si nakoupit, je pro ně často děsivou noční můrou. Být oporou je přitom nejen naší morální povinností, ale i projevem lásky a vděčnosti. Nezapomínejme, že to byli oni, kdo nám na začátku života pomáhal se stejně nelehkými úkoly, například s prvním „přistáním na Měsíci“.

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA / DĚTI NA ULICI

DĚTI ZE STANICE LENINGRADSKÁ

Hanna Polak, Andrzej Celínski / Polsko / 2004 / 35 min.

Podle odhadů se od pádu železné opony v zemích bývalého Sovětského svazu ocitly na ulici jeden až čtyři miliony dětí. Jen v ulicích Moskvy jich v roce 2004 přežívalo přibližně třicet tisíc. Tvůrci dokumentu se soustředili na komunitu dětských bezdomovců živořících na moskevské stanici metra Leningradská. Osmiletý Saša, jedenáctiletá Kristýna, třináctiletý Míša či desetiletý Andrej sní o bydlení ve společném domě, většinu dne tráví žebráním či vdechováním výparů z lepidla a v mrazivých nocích se zahřívají u podzemního potrubí s horkou vodou.

TEMATICKÝ OKRUH / TÉMA: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ / ENVIRONMENTÁLNÍ CHOVÁNÍ**JEDOVATÝ PLAMEN**

Lars Johansson / Tanzanie, Nigérie / 2008 / 28 min.

Před více než padesáti lety začala firma Shell těžit v Nigérii ropu. Za tu dobu se jí podařilo zcela zdevastovat zdejší životní prostředí. Do řeky Niger pravidelně uniká obrovské množství ropy, která v ní zabíjí veškerý život, a kvůli kyselým deštům se tu už nedaří ani tradičním plodinám. Arogance firmy Shell vůči místním lidem došla tak daleko, že obří hořáky se zemním plynem se často nacházejí v bezprostřední blízkosti lidských obydlí. Řada vesničanů tak trpí vážnými zdravotními problémy. Dynamicky pojatý dokument přímočaře sleduje úsilí dvou místních aktivistek, které se společně s dalšími lidmi z ohrožených vesnic snaží u státních i mezinárodních soudů zjednat spravedlnost.

•...ZAŘAZENÍ PROJEKTŮ DO RVP

Projekt	Typ vzdělávání	Průřezové téma	Klíčové kompetence*
A není to jedno?	základní a gymnaziální	VDO, OSV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské
	odborné	OVDS	
Sbírka školních potřeb	základní a gymnaziální	VDO, OSV, VMEGS, MKV, MV	k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, IKT	
Obchod Na Růžku	základní a gymnaziální	VMESG, MKV, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	ČŽP, ČSP	
Měsíc nenásilí	základní a gymnaziální	VDO, OSV, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, IKT, ČSP	
Čtení pro seniory	základní a gymnaziální	OSV, MV	k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, IKT, ČSP	
Jak se žije v dětském domově	základní a gymnaziální	OSV, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	IKT, ČSP	
Černé skládky	základní a gymnaziální	VDO, MV, ENV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, ČŽP, IKT, ČSP	

Stop AIDS!	základní a gymnaziální	VDO, OSV, VMEGS, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, IKT	
Společně proti šikaně	základní a gymnaziální	VDO, OSV, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, IKT	
Cítíte se u nás bezpečně?	základní a gymnaziální	VDO, OSV, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, IKT	
Náš první projekt	základní a gymnaziální	OSV, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	IKT, ČSP	
Město přátelské k rodinám	základní a gymnaziální	VDO, OSV, MV, ENV	k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, ČŽP, IKT, ČSP	
Komunální politika zblízka	základní a gymnaziální	VDO, MV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, IKT, ČSP	
Územní plán našeho města	základní a gymnaziální	VDO, MV, ENV	k učení • k řešení problémů • komunikativní • sociální a personální • občanské • pracovní / k podnikavosti
	odborné	OVDS, ČŽP, IKT, ČSP	

* Klíčové kompetence se u odborného vzdělávání liší v závislosti na typu školy a oboru. V tabulce jsou uvedeny pouze kompetence u základního a gymnaziálního vzdělávání.

Jeden svět
na školách

Trust for Civil Society
in Central and Eastern Europe

Projekt byl podpořen z nadace CEE Trust
(Fond pro občanskou společnost ve střední Evropě)

NADAČNÍ FOND AVAST

Generálním partnerem Jednoho světa
na školách je Nadační fond AVAST

Partnerem Jednoho světa na školách je sdružení
CZ.NIC, správce české národní domény .cz